

نومبر ۱۰ غورځون .
 سنه لکي پوسته ايله ه ليرا .
 (اجنبي مملکتلر ايچين ه دولار) .

ابونه وعلان ايشلري ايچين استانبول بوروسه
 مراجعت ايديليز .
 يازي ايشلرئلك مرجعي انقره مرئيزدر .

حيات

حيات دأما حيات... دنيا دأما جود حيات قاتلم...
 - نجه -

اداره مركزي :

انقره ده ، استانبول جاده سنده انقره
 معارف امينلکي ياننده كي دائره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، باب عالي جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
 دائره مخبره
 تلفون : ۳۶۰۷

صافي : ۲۴

انقره ، ۱۲ مایس ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

انقلاب بنی طائیدیر من خصوصنده وظیفه من

تورک انقلابی ، اونک استهداف ایتدیکی غایبی
 خارجه قارشی طائیدیر منق ، یگی نسله بو انقلاب
 مفکوره سنی آشیلماق ایچون یاپیلان ماسی ، صرفه
 مجبور اولدیغیز فعالیت یاننده مع التأسف جوق ضعیفدر .
 یگی تورکیه بی اگلامق ایچون انقره به کلن و بر جوق
 غاسلرده بولونان اجنبي مخبرلر تورک ملتک کوسته ردیکی
 قدرت قارشینده ، بویوک غازینک شخصیتی اوکنده
 درین بر حرمت دو بویورلر . فقط تورکیه ده کی درین
 تحووک ماهیتی قاورایامیورلر . بونی بالذات بر قاج
 اجنبي مخبر بکا آجیقندن آجیغه سوبلدیلر ، «تورکیه ده
 عظیم بر تحوول وار ، جوق قوتلی بر اراده نك اثرینی
 کورو بوز . فقط انقلابک استقامتی اگلا یابیلک کلکمز
 ایچون بو قدرتک اجتماعی عاملرینه ، مؤثرلرینه نفوذ
 ایتکلکمز لازم ... بونی یابامیورز » دیورلر .

بر شینی اگلامق اونی وجوده کتیره عامللری
 سبیلری تحویل ايله مکله ممکن اولور بر انقلابی اگلا یابیلک
 و اگلا تابلیمک واستقبالی حقنده تخمینلرده بولونا بیلیمک
 ایچون اولاً بو انقلابی حاضرلایان اجتماعی عامللری
 تدقیق لازمدر . بز انقلابک ایچنده اولدیغیز ایچون
 اونک روشنی دیواییلیر . فقط دویمق ، اگلامق و اگلامق
 کافی دکلدرد . دیوولان شیک سبیلری اوزرنده دوشونه دجه
 بر سیستم داخلنده اورتایه قونادجه اگلا شیلیمش
 و بناء علیه یابانچی به اگلا تیله بیله جک حاله کلش اولماز .
 اونک ایچوندکه بر فکر جریانک ، بر اجتماعی تحووک
 « ایده اولوژیسی » یاپیلما دجه یابانچیلر ایچون دائمهم
 قالیر . دیگر جهندن مستقبل نسله بو کونک مفکوره سنی
 تلقین ایتکه مجبور اولان مریلرک ، انقلابی ، بو کونک فکر
 جریانلرینی اگلامش اولماسی ، یعنی بو جریانی اسبابی
 اعتباریله بر طرفدن ماضی به ربط ایته سی ، دیگر طرفدن
 ماضی ايله اونک آراسنده کی فرقلری واضح بر صورتده

کورمه سی ایجاب ایدر . بوده بر انقلابک « ایده اولوژیسی »
 یابیلمه سیله قابلدر .

حالبوکه مع التأسف بویوک تورک انقلابک بر
 سیستم داخلنده ، سبب وعامللری آراشدیر یلامش ، تورک
 ملتک عظیم روحی تحوولی کوسته رن بر اثر اورتایه قونامشدر .
 بو کونکی حیاتی واضح بر حاله قویان ، آیدینلایان فکری اثر
 یالکز بویوک غازینک ایلک بوسک ، اکر درین تفکر اثری اولان
 نطقلریدر . الیزده اونک خارجنده ، انقلابک نه هدفی ، نه ده
 سبب وعامللرینی کوسته رن بر اثر واردر .

بو بویوک نقصانی ازاله ايله مک دارالفنونک وظیفه .
 سیدر . دارالفنون صوک بر عصر ظرفنده تورک ملتکده کی
 عظیم تحوولی مرحله مرحله تنویر ایتلی و فکر
 جریانلرینک تعاقبی و سبیلرینی کوسته رن جک تدقیقاده
 بولونا لیدر . تا که یاشادیغیز دورک هیچ اولماز
 یاقین سبیلرینی هم کندیز بیلیم ، هم باشقه لرینه
 کوسته رن بیلیم . حالبوکه صوک زمانلرده کی نشریانه
 باقارسه کز بوتون مدسلریمک تدقیق مرکزی اسلامیتدن
 اولکی تورک حیاته حصر ایتش کورورسیکمز .
 بو تدقیقات تورک حیاتی تنویر ایتک اعتباریله البته
 فائده لیدر ، ملی تاریخیمزی تدوین ایچون لازمدر .
 فقط بو کونکی حیاتیمک یاقین سبیلرینی تنویر ایلیمک
 تاریخی تدقیقاتی تماماً اعمل ایدرده کوزلریمزی هپ
 بردن ، جوق اوزاق عصرلره چویر برسه ک بو کونکی
 حیاتیمزی ناصیل اگلا یاجیز و ناصیل اگلا تاجیز ؟
 صوک بر عصرک تورکیه حیاتیمک مختلف جبهه لرینه ، اسی ،
 اقتصادی ، فکری حیاته عائد وثیقه لر و تماماً علمی تدقیقلر
 نشر ایتمه مش اولان بر مملکتده بوتون تاریخچیلر اون
 بش ، یکریمی عصر اولنه چیقارلرسه بو کونکی حیاتیمزی
 آیدینلایانق وثیقه لری کیمدن بکلیمه جکمز ؟

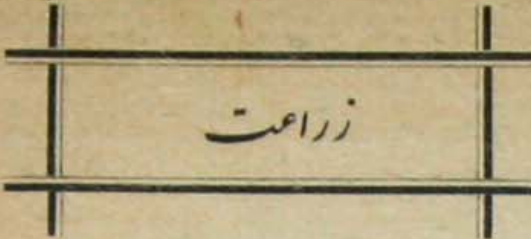
تورک تاریخیمک ماضیسنی تنویر عشقنی اک جوق
 آشیلایان ضیا کونک آلپ مرحوم اولمشدی . ضیا بک
 حرث و مدنییتی یکدیگرندن تماماً آیراجاق وجهله تعریف
 ایتدکن صوکرا تورک حرثی تدوین ایده بیلیمک اوزره
 بو ماضیمک تنویرینی ایسته یوردی . ضیا بک زماننده بوتنه ز
 حقیقه فکری بر انقلاب ایدی ، چونکه ضیا بک اسکی ایمیرا
 طور لک اسلامی تأثیردن قور تولماسی و بویولده ایلرله مه سنی
 ایسته یوردی . بونک ایچون تورکک اسلامدن اول بر مدنییتی
 اولدینی فکرینی یایمق لازمدی . نظرلری بو جوق اوزاق
 ماضی به کورتورمک ، اوزمان ایچون ، ایلرله مه نك شر-
 طیدی . چونکه تورک ملتی اسلامیتدن اولکی ماضیسنی
 بیلیمکله کندی وار لک ، کندی مدنیتمک اسلام اقوامندن

آیری اولدیغنی حس ایلیمک ، اسلام ایچنده قالدینی زمانی
 یالکیز بر مرحله عد ایلیمک و بناء علیه بو مرحله بی
 کیمک ومعاصر مدنیته انطباق ایلیمک ایچون لازم کلن
 شرائطی حائر اولدیغنه ایتانا جقدی . بو طبق لونه رک عیسا
 دورینه رجوع ایتک مبد ایلیمک حرکت ایدر رک خرسیتیانلق
 ایچون یکی بر استقبال آچاسی کیدی . ضیا بک بونده موفق
 اولدی . ضیا بک کوزلری ماضی به دوغرو سوق ایچون
 نشریانه بولنورکن تماماً حسی حرکت ایتیه یوردی .
 شوکا هیچ شبهه ایتمه لیدر که بویوک متفکر هر شیدن اول
 عمل و حیاتی کوز اوکنده طوتان بر انقلابی ایدی .

حالك احتیاجی ، فکری انقلاب یامانک یولی
 غایت ایتی کورور ایدی . تورک شعورینی اویانیدیرمق
 و اوکا حمله ویرمک ایچون کوزلری ماضی به چویرتدیر-
 مشدی . شیمدی تورک ملتی شعورینی جوق قوتله
 دودیدی ، بو کون اسلامی سلطه لرله الی قولی باغلی
 دکلدرد . زمانمز ایچون اک مهم احتیاج ماضیمک تدقیق
 سایه سنده وجدانلره حریت ویرمک دکل ، بو کونکی
 حالك وضوحته یاردم ایتک و یارینی تنویر ایتکدر .
 تاریخچیلریمز بو کونکی حیاتیمک یاقین سبیلرینی
 کوسته رن جک و ثانی نشر ایلیمک و یاقین ماضی ايله
 بو کونکی آیران نقطه لری تدقیق ایتکه مجبوردر .

یاقین ماضیمک بوسورتله تدقیق حالی اکلایر ،
 حال بر طاقم تایللرک مجموعیدر . او وقت بو تایللر
 وضوح پیدا ایدر ، بوسورتله استقبال آیدینلایر .

یاقین برماضیمک ، مثلاً صوک بر عصر ظرفنده
 تورکیه ده کی فکر جریانلرینک تدقیقک حالی ناصیل تنویر
 ایلیمک جکمی ، بوکا نه درجه محتاج اولدیغیمزی محدود
 بر مثال ایلیمک اگلامق ایسته یورم : تورکیه نك صوک
 عصر فکر تاریخیمک اک مهم وقعه سی هیچ شبهه
 یوق که تورکیلک جریانیدر . تورکیلک ناصیل باشلادی ،
 نه کی سبیلرله دوغدی ، نه کی فکر جریانلریمک ، نه کی
 تایللرله چارپیددی . بونلرک تدقیق هر حالده تورکیه نك
 صوک دوری تاریخی تنویر ایتک ایچون لازمدر . بو خصوصده
 اطرافلی یاپیلاجق بر تدقیق انقلابه تقدم ایلیمک دوری
 بزه واضحاً کوسته ریر . تورکیلک وضوح پیدا
 ایتمه سی بالخاصه بالقان حربیله باشلار . بوزماندر که ضیا
 کونک آلپ تورکیلک ایده اولوژیسنی یامشدر . تورکیلک
 جریانیمک حدودینی ، احتوا ایتدیکی تایللری بر منظومه
 فکریه حائنده یالکیز اونک اثرلرنده کوریه ییلیرز .
 شیمدی بو اثرلرک ایتی بر طرزده تدقیق انقلابه تقدم

زراعی اقتصاد مسائل

زراعی نفوس و ماکه

مسئله سی

— ۲ —

زراعی نفوسی کیرن بعض صنایعی مؤسسه لر -
بالیه قره آبدین سیملی قورشون معدن مؤسسه شک
عمومی باجاسندن چیقان دومان زراعی نفوسمزی
نصل کیریور؟ - بوکا قارشی آخادی لازم کلن
تدابیر - زراعی قیر نفوسی ایله مدنی ، شهر نفوسی
آره سنده کی موازنه بی تأمین یاردم ایدن زراعی آلات
وادوات و ماکه لر مملکته ادخال ایدیلرکن نه کی
خصوصیات نظر دفته آلملی ؟

بر مملکتک اقتصادیاتنده هیچ شبهه سز صنایع
اهمیتی انکار اولنه ماز ، بو باده اوافق بر مناقشه
بیله لزوم یوقدر ؛ آنجق شهرلردن اوزاق اولان
بعض فابریقه لره زراعی قیر نفوسی کلیتله سینه سینه
جمع و بلع ایدن مؤسسه لر اولدیفنده شبهه ایدیلر
بالخاصه بعض معدن فابریقه لرینک باجالرندن چیقان
بوغوجی ، مضر غازلرله بولندقلری محیطک نفوسی
اوزرنده تخریبکار تأثیرلر اجرا ایتدیکی کورولمکده در ؛
حتی بو تأثیرات بعضاً او درجه اهمیت کسب ایدرکه
صنایعی ، زراعتی مترقی مملکتلرده بوکبی معادن
مؤسسائی حقیقده بعض قانونی قیود و احکامک وضعی
لزومی بیله حاصل اولور ، هرملت بالطبع کندنی
مملکتنده بر جوق فابریقه باجالرینک توقعه سنی آرزو
ایدر ، بونلرک هیچ برینسک سونه سنی ایسته مز ،
بو آرزو جداً بک محقرده ، فقط عین زماندن باجالرندن
چیقان دومانلرکده متادیا بولندقلری محیطک نفوسی
اولدیروب سوندورمه سنی هیچ برملت آرزو ایتمز ،
باجالرتوملی ، فقط اوباجالر جوارنده کی محیطک نفوسی
مأیوس ومنکسر ، آووستریالیلردن آریلیدی ؛ شمالی
ماجارستان اوواسنده مشقتلی برپور ووشدن سوکرا
قارلی قاریانلری آشارق ۲۳ کانون اولده طاق طفرلر
آلتدن (قراقووی) به کیردی . بو صورتله ویانه نیک
تخلیصنده الکهم ومؤثررولی ایفا واسترغونک ضبطنه
قادار ایلری حرکتک الک چتین ومشکل وظیفه سنی
درعه ده ایتش اولان له اوردوسنک فدا کارلنی نتیجه سز
قالدی ؛ لهستان ، اوقادار پارا صرف وانسان ضایع
ایتدکدن سوکرا محترم ومغرورقرالی صوبیه سکینک
قازاندینی قوروشهرت وشرقله اکثفا ایتککه مجبور اولدی
وآووستریایه یاردمیه قوشقله ارتکاب ایتدیکی سیاسی
خطائی آغیر بر صورتده ثوده دی .

رضوانه نافذ

طوبراق دیشلردر . آنلر دخی مقاومت ایدمه یوب
بالضروره جانب استروغونه جان آتدیلر . حکمت
خدا مقاومتی مدار اوله دیو مقدمدن جسری دخی
قطع ایتله یله عسکرک اکثری نهرطونه یه اوغرایوب
کیمی غرق وکیمی خطه سلامتیه ملحق اولوب انهمزام
اوزره عودت ایلدیلر . اولمهرکده سلسله والیسی
وزیر مصطفی پاشا و سیواس بکریکیسی کوچوک
خلیل پاشا له کفره سی ملاعینه اسیر و کرفتار اولدیلر .
هائمه رمعتادی وجهله تورکلرک غلبه سیله نتیجه لهن
برنجی محاربه بی اوافق بر باصقین کی کوسترمکه
چالیشش در :

« (قومورن) دن (بارقانی) به کیدن پولونه زلر
بر اوکوز سوروسنی تعقیب ایدرکن بر اورمانده قورولمش
اولان بر تورک پوصوسنه اوغرایلر . قوت دهنه یوف
وایکی بیک کش مقتول دوشدی [۱] . قرال اواغلی
بو بوک تهلکه لر کچیردیلر و امداد لرینه کوندیرلش اولان
قوت دونوالد سایه سنده اسارتدن قورتولدیلر .

یکی بر فلاکتدن اجتناب ایچون یوروش شو
صورتله تنظیم ایلدی . ۹ بیک سواری وهر بری
درت یوز نفر دن مرکب اون سکیز پیاده طابوری صاغ
جناحی تشکیل ایدیوردی . بر جناحده بادمار غرافیه
مهرس وغوندولانک امرلری آلتنده بر پولونه زقطعه سی
بولونیوردی . دوق دولورهن ؛ دونوالد ، پانی و تا آف
ایله برلکده صول جناحی اداره ایدیوردی . شتاره
میرغ و دوق دولوروا پیاده یه قوماندا ایدیوردی .
پولونه زلر اوچ قول اوردو تشکیل ایدیوردی .
قرال صول جناحی ویا بولونووسکی صاغ جناحی اداره
ایدیوردی . ایکی کون سوکرا بارقانی محاربه سی اولدی .
تورکلر اوچ دفعه الله الله نداسیله وپک بو بوک برشدتله صول
جناح اوزرینه آتیدیلر . پولونه زلر ایکی کون اول اوغرایدقلری
ضایعاندن دولانی انتقام حرصیه یانییورلردی . محاربه
قانی اولدی . چونکه هر کس یرندن قیمیلد امامایه
یمین ایتدی . تورکلر بو سکورتولدیلر و بارقانی ده
قایقلر اوزرینه انشا ایدیلن کوبیردن قاجایه چالیشدیلر .
بو کوبری فراریلرک ثقلتی آلتنده ییقیلدی وقاچانلرک
برجوغی نهرده ، ویا باطاققلرده ویا پولونه ز قینجلی
آلتنده ثولدی . بو محاربه ده تورکلرک ویردکلی
تلفات یدی بیک کیشیدر . »

محاربه دن سوکرا بارقانی پلنقه سنی ده ضبط ایدهن
متفقلر استرغون قلعه سینه توجه ایتدیلر . صدر اعظم
استرغونه دیاربکر والیسی ابراهیم پاشانک قومانداسی
آلتنده ابو بکر و آرسلان پاشالرله بر مقدار بیکچری
کوندردی . قلعه یه آنجاق بشوز کیشی کیره بیلدی .
دیوارلری خراب ومحافظلری آز اولان قلعه دورت
کون مقاومتدن سوکرا تسلیم اولدی . ابو بکر و آرسلان
پاشالر قلعه بی ویره ایله تسلیم ایتدکلی ایچون صدر اعظم
طرفندن اعدام ایدیلدی . [۱]

استرغونه ایلیکین له قطعائی کیردی . صوبیه سکی ،
قلعه بی دوق دولورهنه تسلیم ایتدی . وله اوردوسی ،
[۱] بزم تاریخلرده له اوردوسنک تلفاتی ۱۰
بیک اولارق کوستریلیور .

[۱] راشد تاریخ . برنجی جلد . صحیفه : ۴۲۳-۴۲۴

دخی آتلی و پیاده یکرمی دزت بیک نفر کندو عسکر یله
ظهور ایلده دی . قرال مسفور نیجه طائفه سینه ایتدیکی
دعوی مرده انه ایله محاربه یه اقدام واثبات مدعا ایچون
میدان حرب و قتالده ثبات اوزره اقدام ایتش ایکن
بالاخره هجوم موحدینه طاقت کورتوره میوب قراری
فراره تبدیل ایتکین اولمهرکده اون بیکدن متجاوز
کفره بدکدرار طعمه شمشیر آبدار وبقیه السیوف اولان
مخاذیل مشرکین کیرو قرارگاهلری اولان طرفه بی سپر
کریز و فرار اولوب قرال مسفور کندو کرفتار اولغه
آز قالمشیکه دست غراتدن کوجلکله تخلیص کریان
ایلده دی . لکن ایکی کوندن سوکرا تکرار الی بیک
مقداری کفره شوم عسکر اسلام اوزرینه هجوم
ایتله یله بر ایکی ساعت جنک وجدال ایلدیلر . لکن
ملاعین خاسرین کثرتندن ماعدا اولدیکنه و دیریلدیکنه
باقیوب رمه خساریر کی بی اندر بی هجوملرینه امکان
طاقت اولدیفندن عسکر دن بعضلری عودت وجسر
طرفنه عنانریز رجعت اولدقلرند جکر دلن اوکنده
موضوع اولان جسکرک قارشو طرفنده سوء تدبیردن
ناشی بر قاق طونبازی مرفوع اولغه ناچار کندیلر
صوبیه آتوب تخلیص نفس داعیه سیله متاع جانلرین
هیجه صاندیلر . انشای جنکده بوسنه والیسی حضر
پاشا شهید اولوب سیواس والیسی خلیل پاشا سلسله
والیسی مصطفی پاشا اسیر بند حدید و شیشمان محمد
پاشا و شاطر احمد پاشا نابید اولدیلر « تاریخ راشد ،
صحیفه : ۴۲۲ ، جلد : ۱

شیخی ابراهیم افندینک تاریخنده ده بارقانی محاربه لری
حقیقده شو سطرلره تصادف ایدیورز :

« بو طرفدن دخی وزیر اعظم قره محمد پاشایی
وسلسله والیسی مصطفی پاشایی و سیواس بکریکیسی
خلیل پاشایی وخواجه زاده محمد پاشایی ودخی بوکا
مثال میرمیران وامرا و دلاوران اوستروغون طرفته
تعیین و روان ایتدیلر . چونکه ذکر اولونان
پاشالر دخی واروب وجکر دلن طرفته مرور ایلدیلر .
عدوان خاکسار دخی باش کوسترنجه اول وزیر پیل
افکن واول آصف صف شکن یاننده اولان میرمیران وامرا
وسائر دلاوران ایله ماورای جکر دلنده آلایلرین یمین
ویسار وقلب وجناح آراسته و پیراسته قیلوب مرده انه و دلیرانه
ووریشوب اعدایله مقابل اولدی وبعون الله الملك الوهاب
قبل فاع الابوابدن مهر برتو طفر طلوع ایدوب
اعدای بدکدرار ایله بر تیغ جانفکار ایتدیلر که زمین
وزمان آفرین کثان اولدیلر و درحال نیجه اجساد ضلال
قهر جیمیه ایصال اولوب منهزم و پای مال اولدیلر .
ومنصور و مظفر دونوب جکر دلن ماوراسنده اوکیجه
قرار ایلدیلر . چون ابرته اولوب خورشید زرافشان
جهان شب دیچوردن امتیاز و تابان قیلدی ؛ مکر
کفار نخوست فرجام عظیم کثرت و غلبه ایله تکرار
باش کوستروب وجکر دلن پلنقه سینه اقتران ایدنجه بو
طفرلر یه قارا محمد پاشا حضرتلری اسلوب سابق
ملاحظه سیله مدار ایدم دیو اعدایی استقبال ایتدکده
اعدای بدفعال بغایت کثرت ایله هجوم ایدنجه لشکر
اسلامه افعال واقع اولوب درحال صوب انهمزام یوز
دوندیلر . کرچه قره محمد پاشا وسائر اصحاب وقار
پاشالردخی استقامت ایدوب اماچه سود چونکه چوققله

کیرن بر قاتل باجا اولاملی ، مثلا بزم مملکتده بالیه قره آیدین سیملی قورشون معدن مؤسسه سنک عمومی باجاسندن چقان دومانک صحنی ، زراعی ، بیطری بر جوق مضرتلر ایقاع ایندیکی ادعا ایدلدی ، حتی کویلولر طرفندن بالیه محکمه سنه مؤسسه علیه بر دعوا اقامه ایدیلرک دومانک ادعا ایدیلن مضرتنک حقیقت اولوب اولماسنی تدقیق ضمنتده دارالفنونک بو مسئلهی تدقیقده صلاحیتدار بعضی مدرسلری وقول اردو بیطری ایله برلکده محکمه طرفندن اهل وقوف انتخاب ایدیلرک بالیه قدر کیتشدک . کیموی تدقیقانه : « دومانک معدن اوجاقلرنده ایشله دیلن » غاله ن « یعنی قورشون وکوکورتدن عبارت » کبریت رصاص « معدنی ایله برلکده لازم کلن حرارتی آله ایتمک ایچون قوللانیلن محروقاتنک غازات ورمادندن عبارت بولندیغنی و باجادن چقان غازات آرسنده کی کوکورت غازاتی یعنی کیموی اصطلاحیله « غاز کبریتی » نک یا باجنی تأثیر ایله باجادن جیقاییله سی احتمالی اولان صلب قسملرک کوللریله قورشون مرکباتندن متشکل بولندیغنی آ کلاشلدی ؛ برده اوجاقلرده یاتان کوکوردک بویوک بر قسیمی هوانک مولدالمحوضه سی ایله برلکده تنفسه غیر صالح بوغوجی بر غاز تشکیل ایدیور ، بوغازک بر قسیمی شرائطه کوره اوجاقلرده رطوبت و صو بخاری یاردیمیله (حامض کبریتی) و (حامض کبریت) جملرینه تبدیل ایدیورک هرایکسنک ده شدنی حامض اولدقلرینه شبهه یوقدر ، بو حامضلر حرارت مرکزدن اوزاقلان شدقه سیر ایندیکی طریق داخلنده باجانک آغزینه قدر یواش یواش بر قسیمی تکاثف ایدیور ، ترکیبی تبدله اوغرامایوب (غاز کبریتی) حالنده باجادن چیقوب روزکارک جریانته تابع اولارق سیرینه دوام ایدیور ، هواندن نسیب آغیر اولدیغندن سیری ائساننده ارضک سطحه دوغرو ائتمک باشلاور ، عین زمانده رطوبتی موسلرده مبدول الکتریک کی بعضی حکمی تأثیرات آلتنده بو (غاز کبریتی) نک بر قسیمی (حامض کبریت) ه تبدیل ایدوب ارضک سطحه توزخالنده تکاثف ایدیور ، حامض کبریتک زراعت و نباتات اوزرینه اولان مضرتی محققدر ، طوبراقلرک انباتی قوتنک مضر غازلرک تأثیراتی آلتنده تناقص ایندیکی و حتی بوتأثیرات دائمی اولدقه بوسوتون ضایع اولدیغنی بوکون (شیمی دوصول = کیمیای ترابی = طوبراق کیمیای) ایله اوغراشان اغرو نوملرک تحت تصدیقنده در . حتی مشهور آلمان پروفورلرندن « رهمی » دخی مضر غازلرک طوبراقلرک انباتی قوتی اوزرنده یک فنا تأثیرات اجرا ایندیگندن بحث ایله بونک نه صورتله تدقیق ایدیلرک جکینی اوزون اوزادی به ایضاح ایتشد . فقط بز بو ایضاحاتک علمی ، فنی اشکالندن بوراده عریض و عمیق بحث ایده جک دکلز . بو جهتی مرقاق ایدنلر اوروبالسالرله یازلمش زراعی مدوناته مراجعتله مرقاقلرینی ازاله ایده بیلرلر . بزم بوراده عرض ایتک ایستدیگمز جهت بالیه معدن مؤسسه سی کی صنایعی بر مؤسسه نک باجاسندن چقان دومانک زراعی نفوس اوزرنده کی تخریبکار تأثیراتی علاقه دارانه اراشه ایدرک بو بایده ملی ، وطنی

وظیفه لری ایفا ایتکدر ، معدن مؤسسه سنک دو قوتوری دخی بو بایده چالیشمقدن کری قالمقده ، متادیاً تدقیقانه بولمقده درک ، بو تدقیقات طب عدلی مدرسمزک دخی تحریات فیه سندن متحصل قناعتلرینی تأیید ایدر ماهیتده در ، مثلا غازات ایله هوا ایچنه قاریشان قورشون ذره لرینک « ساتورنیزم = تسم اسربی = قورشون زهرلنمه سی » دینیلن خسته لنی تولید ایندیکی بو خسته لک نسی عقامتی موجب اولدیغنی و بعضی آوروپا ایستانستیکلرینه کوره بو خسته لقه طر تولانلرک یوزده سکانک دوغورامادینی و دوغان چوجقارک ایسه یاشامادینی آ کلاشلددر ، (فقرالدم) ، (فلج) ، (نقریس اسربی = قورشون نقریسی) ، « آنه فالوباتی ساتورنیزم = دماغی قورشون آفاتی » کی خسته لقلر دخی مشاهده ایدلرک برابر شمدی به قدر ادبیات و لغات طیه ده اسمی کچمین « اورکید . ساتورنیزم = اسربی التهاب حصیه » دینیلن یکی بر خسته لنی دها کورلشددرک مؤسسه نک دو قوتوری بو یکی خسته لنی حقنده یقینده انعقاد ایده جک اولان طب قونفرمهنده ایضاحات و بره جکلرینی سوبلدیلر ، بو خسته لقلردن ماعدا (معدنجی قانسزلی ، فقرالدمی آنه می ده مینور) ، (ورم - توبه رکولوز) ، (روماتیزم) ، (پنیوموقویتوس - تغیر ره - جکرک توزلانمه سی) کی خسته لقلرک بالیه معدن مؤسسه سنک باجا و اوجاقلرندن چقان زهرلی ماده لرله حصوله کلدیکی ویکرمی درت ساعت فاصله سز بر صورتده توتن بو باجانک بولندیغنی محیطده کرک شهر نفوسنی و کرک زراعی قیر نفوسنی متادیاً کیرن قاتل بر باجا اولدیغنی تبین ایدیور ، بویله اولقله برابر بو باجا ییقلماملی ، معدن اوجانی سونمه ملی ، مملکته اقتصادی بویوک فواید تأمین ایدن معدن مؤسسه سی قانناملی ، فقط عرض ایندیگمز وجهله اوروبانک بوکا مائل معدن مؤسساستنده اولدیغنی کی بو مضر غازاتک اخراجی منع ایده جک عصری تدابیر و تأسیساتک اجرایی تحت تأمین آلتالیدر ، جدأ صحیه و کالنتک بو مسئله یی اهمیتله نظر دفته آلاق مؤسسه یی بو خصوصده وظیفه به دعوت ایتمه سی عنی اولونقله برابر بوکی معادن مؤساتنک عمومی نفوس اوزرنده تخریبکار بر شکل آلمارینه مانع اولاجق بعضی قیود قانونیه به احتیاج واردر .

بر جهتن زراعی نفوسمزک ممکن اولدیغنی قدر دوغروندن دوغرویه آزالامه سنه چالیشیرکن شهر وقیر نفوسلری آرسنده کی موازنه یی کچن مقاله ده عرض ایندیگمز وجهله ما کنه قوتیله بالواسطه تلافیه غیرت ایتمه ضر لازمدر ، فقط بر مملکتده زراعت ما کنه لرندن اقتصادی معناسیله استفاده ایتک ایچون او مملکتک طوبراقلری ، اراضینک شکل طبیعی ، زراعت ایدیلرک مناطقک اقتصادی شرائطی ، تعقیب ایدیلرک زراعت اصولری آلات وادوات زراعیه یی بالخاصه ما کنه لری قوللانمق قوللرک ملکه و عمارسه لری ، تعمیرلرینک قابل ، بیک اقسامنک موجود اولوب اولماسی کی خصوصات نظر دفته آلتالیدر ، حالبوکه بزده بر جوق اجنبی ماریقه لری مملکتمزک بو کی زراعی خصوصیتلرینی

یک بیلمه دکلرندن کلیشی کوزمل تورلو تورلو تیپلرده آلات وادوات و ما کنه ادخال ایدیورلر ، سوکرده کوز بویایغی ره قلاملرله اولری صانعه چالیشورلر ، بو ما کنه لرک اکثری بسیط اولایوب آرز جوق « قومبلیکه » تعبیرینه ماصدق قاریشیق ما کنه لردر ، حالبوکه مملکتمزده هنوز کافی مقدارده زراعت ما کنیستی یتیمه مش بولندیغندن بالخاصه کوچک چیفتجیلر طرفندن آله جق ما کنه لرک ممکن اولدیغنی قدر بسیط ما کنه لردن اولماسی و ابتدائی ماده لرینک چاپوق آشینان وقیریلان اقسامنک تورکیه ده پاییلرله جک مواددن یا خود بیک اقسامنک مبدول وعین زمانده ما کنه نک نسیب اوجوز ، لازمی درجه ده صاغلام اولماسی لازمدر . معلومدرک زراعتده ما کنه نک و آلات وادواتک نه کی بررول اوینادینی و بونلردن ایدیلرک اقتصادی استفاده نک درجه سی چیفتجیلر طرفندن حقیله بیلنمیدیکندن بر ما کنه ، یا خود آلت صانئون آلدقلری زمان بوتون زراعی موقیتلرینی او ما کنه دن بکلهمکده و موقیتسزک حالنده همان ما کنه علیه بر فکر ایدیمکده درلر ، حالبوکه زراعتده ما کنه نک اوینادینی رول ، و تأمین ایندیکی استفاده صنایعه کی کی دکدر ، مثلا صنایعه بر ما کنه مثلا برجوراب ، یا خود بر دو قومه ما کنه سی موقع اعتباریله زرده اولورسه اولسون خام ماده لر عینی اولق شرطیله عینی جورابی ، یا خود عین قوماشی دو قورلر ، حالبوکه زراعتده مثلاً بر تراقتور عین درینلکده یاپدینی خفیرانله مختلف مناطقه ده استحصال اوزرنده باشقه باشقه نتیجه لر و بره بیلر . هم زراعتده ما کنه دن بکلنیلن موقیت چیفتجینک دیکر مساعیسنه باغلی بولندیغندن بوسوتون باشقه برشکلده در ، زراعتده صنایعه کی ما کنه لره بکزه یی و بعضی زراعت اقتصاد . جیلرینک (اوچ استحصال عامللری = عوامل ثلثه استحصالیه) تعبیر ایندکلری طوبراق ، نبات ، حیوان کی اوچ مهم ما کنه موجوددرک بونلرک اوزرنده انسانک تأثیری دوغروندن دوغرویه دکل فقط بالواسطه در . کورولورک چیفتجینک ما کنه مواجهه سنده وضعیتی بر صنایع اربابنک وضعیندن جوق مشکل و جوق قاریشیق در . بو مسئله آوروپا زراعت اقتصاد جیلرینی اوزون اوزادی به مشغول ایتشد . زراعتده معدنی ما کنه نک فائده لی اولاییله سی عین زمانده طوبراق ، نباتات ، حیوان کی عضوی ما کنه لرک اصول دائره سنده استعمالرینه وابسته در . یعنی بونلردن استفاده یوللرینی کوسترن و زراعت قواعدینی تشکیل ایدن خصوصاتک بیلنمه سیله قابل اولاییله جکی آرتق بوکون تمامیه تعین ایتشد .

زراعتده ما کنه استعمالی مطلقا انسان و حیوان قوتنک مملکتده آزالاماسنی موجب بر تلقی تولید ایتمه ملیدر ، خصوصیه بزم کی کیموی کوبره لرینی خارجدن تدارک مجبوریتنده بولان و هنوز حیواناتی اصلاح و تکثیر ضرورتی حس ایدن بر ملت ایچون یالکز آلات وادوات زراعیه یی حیوان قوتنه احتیاج حس ایتکسزین جر ایدن « تراقتور » لرک استعمالی بر اساس کی قبول ایتک هیچ دوغرو دکدر ، مع الاسف مملکتمزده بر تراقتور موده سیدر کیدیور ،

«آرل» لی قیز

— آلفونس دودن ترجمه —

دکرمندن اینوب کویه کیدیلیر کن یول کنارنده
چیتله نیک آغاچلریله دولو بر بویوک حایلنک نهایتده
یایلمش بر چفتلک بناسی اوکندن کچیلیر . قیرمزی
کیره میتلر ، کنیش اسمر جبهه سینه کلشی کوزل
آجیلیمش پنجره لر ، صوکر اکیوقارده بغدادی آنبارینک
اوستنده بر روزگار فیرلداغی ، سامان دنکلرینی یوقاری
چیقاران دمیر ماقارا ... بو بنا بو حالیه پرووانس
چیفتلکلرینک تام برغونه سیدر .
بو چفتلک نیچون بکا تأثیر ایدیوردی ؟ بو قابالی
قاپی نیچون قلبی صیقیوردی ؟ بونی سویله یه یه حکم
فقط هر حالده بو بنا بنده خفیف بر اور برمه اویاندر .
سیوردی . اطرافنده جوق فضله سسزک واردی .
فی الواقع زراعی نفوسمک آزلنی بال نتیجه عمله ویاناشمه
اجر تلرینک جوقلنی و چفت حیواناتمک آغیرجه بولقلری
جر اتمک خصوصنده کی ضعف و ناتوانیسی فضله
رافتور استعمالی موجب اولیور سده هر حالده
رافتور مباحه سنده اقتصادی بر جوق خصوصاتک
دریش ایدله سی لازم کلیر ... حکومتزک زراعت
سیاستنده « زراعی ماکنه مسئله سی » مهم بر مسئله
تشکیل ایتدیکندن مملکته ماکنه ادخال ایدن
مؤسسه لری مملکتزک هر درلو زراعی خصوصیتلرینی
نظر دفته آلاق ماکنه جلب اتمه لری لازم اولدینی
کی چیفتجیلر مژکده بو خصوصده الیاملری تأمین
ایدیلیر . چونکه هنوز مملکتزده بر « آلات
زراعی تجربه استاسیونی » بوقدر ، حالوکه باشقه
مملکتلرده دکل خارجدن کلن حتی مملکت داخلنده
یایلان آلات و ادواتک و ماکنه لریک بوتجربه ستاسیو-
نلرنده تجربه لری یایله رقی « بره وده » ایدله لری
لازمدر ، فقط ممنونیتله کوریورزک آناطولی بغداد
تیور بوللری اوزرنده آلات و ادوات زراعی ایشلمه
مدیریتی طرفندن حیدر پاشا ، اسکیشهر ، آفیون
قره حصاری ، قونیه ، آنقره کی متعدد استاسیونلرنده
آلات زراعی ده پورلی آجیلیمده و بو ده پورله
چیفتجیلر مژک محلی احتیاجلری و بولندقلری منطقه نک
زراعی هر نوع خصوصیتلری نظر دفته آلتیق شرطیه
آلات و ادوات زراعی و ماکنه لر جلبنه چالیشیلیمده دره
آرتق چیفتجیلر مژ بو ده پورلردن قولایلقه ، بلاترد
ماکنه لرینی آلابیله جکلردرک بز زراعتزک ترقیسی
نقطه نظرندن بوکی فوایدی عظیم ، تشکیلاتی واسع
و حکومتزه قناعت بخش ایدله جک و اونک بحق
مظاهرتی جلب ایدله جک اقتصادی تشبثاتی بویوک
بر اطمینان و سرورله قارشیلایورز .

میراد رشیدی

اوکندن انسان کچدیکی زمان کویکدر حوالا مایور .
طاووقلر سس چیقارمادن قاجیشیوردی ... کذلک
ایچرده ده سس صدا یوق ... نه بر کورولتو نه ده
حتی بر حیوان چیتغراعی ... پنجره لرده بیاض پرده لر
اولاسه ، دامنده بر اوجاق دومان توتمه سه ترک
ایدلش بر یز ظن ایدیلجه جک ...
دون اوکله اوزری کویندن دونویوردم . کونشدن
قورونق ایچون دیوارک کنارندن ، قواقلرک کولکسی
آلتندن یورو یوردم . قاپی اوکنده بر قاج سسز
یانشما بر آرایه سامان یوکل یوردی . قاپی آجیق
قالمشدی . کچرکن ایچری یه سویله بر کوز آتدم
و حایلنک نهایتده ابری وجودلی بم بیاض بر اختیار
کوردم . کنیش بر طاش ماصه نک کنارینه دیرسکلرینی
دایامش ، باشنی آلری ایچنه آلمشدی . اوزرنده
قیصه بر جا کت ایله بارچا بارچا اولمش بر بانطالون
واردی . دوردم . یانشمالردن بری :

— صوص ... بزم افندی ، دیدی ، اوغلونک
فلا کتندن صوکر بویله اولدی .
بو ائنده سیاهلر کییمش بر قادی ایله بر جوجوق ،
الرنده بویوک یالیزلی دعا کتابلریله یانمزدن کچوب
چیفتلکه کیردیلر .
یانشما علاوه ایتدی :

— بزم خام ایله قاده ... کلیسادن کلپورلر ...
جوجوغک کندیخی اولدوردیکی کوندن بری هر کون
بویله دعایه کیدرلر ... آه افندی ، فلا کتی بیله کز ...
اختیار حالا اولونک الیسه لرینی کیور ... بر درلو
آرقاسندن آلامایورلر ... دهه ... یورو به حیوان ...
آرابا حرکت ایتدی ! ین بوفلا کت حقنده دها
فضله معلومات آلتی ایسته یوردم . آراباچی یه یی ده
یانه آلماسنی سویلدم و اوراده صامانلرک ایچنده شو
خیج حکایه یی دیکلدم :

«أسمی ژان ایدی . یکریمی یاشنده کوجلو
قونلی ، آجیق چهره لی ، قیزکی اوصلو مکمل بر
کوی دلیقانلیسی ایدی . جوق کوزل اولدینی ایچون
قادیلر اوکا باقاردی . فقط اونک کوزی یالکز
بردانه سنده یی : برکون (آرل) پانایرنده تصادف
ایتدیکی ، قادیقه لر ، دانتلار ایچنده ، بر (آرل) لی
کوجوک قیز ...

چیفتلکده اولارابطه یی ممنون برکوزله کورمدیلر .
کوجوک قیزک بر آز اویناق اولدینی سویله نیوردی .
صوکر عائله سی برلی دکلدی . فقط نه اولورسه
اولسون ژان مطلقا (آرل) لی قیزی ایسته یور :
— اونی بکا ویرمزلرله اولورم ، دییوردی .
چاره سز راضی اولدیلر . حصاددن صوکر
اولندیرلرینه قرار ویرلدی .

بر بازار آقشامی ژانک عائله سی چیفتلک حایلینده
تمک ییوردی . بو همان همان بر دوکون ضیافتیدی .
کرچه (آرل) لی قیز اوراده بولونما یوردی . فقط
شرفته تمادیا شراب ایچیلیمشدی .
قاپی یه بر آدم کلدی ، تیرمین برسسه چیفتلک
صاحبی مژ نه سته وی کورمک ایتدیکنی ، یالکز
اونکله قونوشایله جکینی سویلیدی .

نه سته و سوفرادن قالقدی ، یولک اوستنه چیقدی .
یابانچی آدم دیدی که :

— افندی ... اوغلکیزی ایکی سنه بکا
متره سلک ایتش بر آشفته ایله اوله ندیریورسکیز .
سویلدیکم شی اثباته حاضرم ... ایشته مکتوبلری ...
اونی بکا ویرمه یی ده وعد ایتشلردی ... فقط سز
اونی اوغلکیزه ایتدکدن صوکر نه اونلر نه ده قیز
بی ایسته یورلر ... معافیله آرمزده کین پوشیلردن
صوکر اونک باشقه بریسنه زوجه اولایله جکینی ظن
ایتمه یورم .

مژ نه سته و مکتوبلره باقدقدن صوکر
— پک اعلاء دیدی . ایچری بویورولکده بر
بارداق شراب ایچیک ...
یابانچی آدم جواب ویردی :
— تشکر ایدرم ، کدرم حرارتدن جوق
فضله در ...

بونی سویلیدکدن صوکر دونوب کیتدی .
بابا تأثیر سز بر چهره ایله ایچری کیردی ،
سوفرا ده کی برینه اوطوردی و تمک نشته لی بر صورتده
دوام ایتدی .
او آقشام مژ نه سته و ایله اوغلی تارلارده
دولاشمغه کیتدیلر ... اوزون مدت دیشاریده
قالدیلر ... اوه دوندکلری زمان آنه اونلری
بکل یوردی .

چیفتجی اوغلنی اوکا کونوره رک دیدی که :
— قادیتم ... جوجوغی اوب ... اوبد بختدر .
ژان آرتق (آرل) لی قیزدن بحث ایتدی .
معافیله اونی حالا سوییوردی . حتی اونی بر باشقاسنک
قوللرنده کوستردکلری زماندن بری بوسودا دها
شدله نمشدی . ساده شو واردی که جوق مغرور
اولدینی ایچون شکایت ایتیوردی ... ایشته زواللی
جوجوغی اصل بو اولدوردی ... بعضاً برکوشده
هیچ قییلیدانمادن کونلر کچیریوردی ... بعضاده
بویوک بر شدله طور اغه صالدریور ، اون کونده لکچینک
کوره جکی ایشی تمک باشنه چیقاریوردی . آقشام
اولدینی زمان (آرل) یولنه دوشو یور و قصبه نک
ایچه جان قوله لرینک مغربده یوکلیدیکنی کورونجه یه
قدر یورو یوردی . صوکر کوی دونویوردی .

هیچ بر زمان دها ایلری کیتمه دی .
چیفتلک ساکنلری اونی دایما محزون و یالکز
کوردکجه نه یاباچقلرینی بیله میورلردی . بر فلا کتدن
قورقولویوردی . برکره سوفرا ده آنه سی یاشلرله
دولو کوزلریله اوکا باقه رقی دیدی که :

— دیکله ژان ... اکر مطلقا ایسته یورسک
اونی سکا آلیرز .

بابا اوتانمچدن قیزارارق باشنی اوکنه اکیوردی .
ژان « خایر » دیه اشارت ایتدی و چیقدی .
اوکوندن صوکر یاشاییش طرزینی دیکشیدردی .
عائله سنی تأمین ایتک ایچون دایما شن کورونمکه
چالیشیوردی .

اونی تکرار بالورده ، اکلنجه برلرنده کورمکه
باشلادیلر . (قونویه ل) ده کی انتخابانده فاراندول
رقصنی او اداره ایتدی .